

JUBILÆUMSÅRET 2024 I SAMMENSLUTNINGEN AF DANSKE SMÅØER

Dit medlemskab af din lokale beboerforening støtter ikke kun livet på din egen ø, det bidrager også til Sammenslutningen af Danske Småøers arbejde.

Når vi kan vise politikere, interesseorganisationer, fonde m.fl. at øboerne støtter op om deres beboerforening, har vi nemmere ved at vinde gehør for vores synspunkter til gavn for alle småøer.

Det har været et begivenhedsrigt år i Sammenslutningen af Danske Småøer med stor travlhed på sekretariatet og stor aktivitet på småøerne. Året har været præget af foreningens 50 års jubilæum, som er blevet markeret på flere måder.

Vi har i løbet af året deltaget i 7 folkemøder med nyt kampagnemateriale, som viser småøernes alsidighed og de muligheder, vi kan tilbyde gæster og nye øboere. Vi har udgivet 4 numre af Ø-posten og sendt 12 nyhedsbreve ud. Vi har afholdt stor jubilæumsfest på Strynø med gæster fra nær og fjern og med mad og drikke fra småøernes fødevarerproducenter. Bosætningssiderne på www.blivøbo.nu har fået den helt store ansigtsløftning og vi har styrket vores tilstedeværelse på sociale medier.

I det følgende har vi beskrevet et udpluk af de sager, vi har arbejdet med i 2024.

Ø-BESØG OG BESØG PÅ CHRISTIANSBORG

I Ø-sammenslutningen arbejder vi for, at beslutningstagerne skal ud og se virkeligheden i øjnene. Derfor inviterer vi hvert år politikere og embedsmænd på ø-besøg. I år har landbrugsminister Jacob Jensen (V) besøgt Avernakø sammen med MF Erling Bonnesen (V), landdistriktsminister Morten Dahlin (V) har besøgt Skarø og Drejø, Folketingets Udvalg for Småøer har besøgt Neksø og Sejerø og embedsfolk fra Plan- og Landdistriktsstyrelsen har besøgt Birkholm og Strynø. Vi har også inviteret den nye Trepartsminister Jeppe Bruus (S) på ø-besøg og det samme har vi gjort med den nye Beredskabsminister Torsten Schack (V). Vi afventer de to ministres tilbagemeldinger på, hvornår de kan besøge os.

Ved siden af ø-besøg, tager vi også gerne til København for at besøge ministre og har desuden et par gange om året møder med udvalg på Christiansborg. I 2024 har vi bl.a. været til flere møder med Udvalget for Småøer og Udvalget for Landdistrikter og Øer. Udvalget for Småøer har desuden været vært for en høring om færgedriften til de små øer.

LANDEVEJSPRINCIP OG FÆRGER

Et aldrig afsluttet kapitel er arbejdet for driftssikker og tilstrækkelig færgefart til rimelige takster. Med Folketingets forhøjelse af tilskuddet til nedsættelse af færgetaksterne i finansloven for 2024, burde det fulde landevejsprincip i teorien være gennemført, så kommunerne kunne indføre takster efter dette princip i 2024. Ø-sammenslutningen har gennemgået taksterne for de 18 kommuner, der har færger til småøerne og det er et broget billede som tegner sig. Nogle steder er man i mål, mens andre kommuner halter meget bagefter.

Man kan se undersøgelsen på vores hjemmeside i "Dokumentbanken" under fanen "Færger".

Færgerne står over for en omstilling fra fossile brændstoffer til grønne drivmidler. Vi arbejder stadig for, at det statslige tilskud til kommunernes indkøb af grønne færger eller retrofit af den eksisterende færge øges. Det er ikke lykkedes med finansloven for 2025, men vi arbejder videre med sagen. En af løsningerne kunne være, at staten øger sin indsats for at få del i de EU-midler, som er afsat netop til den type af investeringer.

UNDTAGELSE FRA TAXALOVEN

Per 1. januar 2025 er i alt 11 småøer blevet undtaget fra taxaloven. Det betyder, at alle, der har lyst, kan køre taxa mod betaling på øen – både øboere og andre. Man er fx undtaget fra kravet om særlig forsikring for erhvervskørsel og kravet om ren straffeattest for chaufføren. Det er derfor vigtigt, at chaufføren undersøger med sit forsikringsselskab, om forsikringen dækker eventuelle skader, hvis uheldet er ude, når denne kører taxa på en småø, og at man som passager kigger sig godt for, og vælger en chauffør, man har tillid til. Blandt andet disse forhold har været en stor bekymring for Ø-sammenslutningen. Vi mener, at taxa-passagerer på småøerne bør have krav på lige så stor sikkerhed ift. chauffør og køretøj, som på fastlandet og at det er betænkeligt, at en taxachauffør på en småø kan komme økonomisk i klemme, hvis uheldet er ude. Dette har vi gjort opmærksom på ved flere samtaler med transportminister Thomas Danielsen (V) og i vores høringssvar ifm. behandlingen af loven i Folketinget og i embedsværket.

Indtil videre er den generelle tilbagemelding fra øerne, at der ikke er nogen forskel at mærke. Vi afventer turistsæsonen næste år og gør status på den nye ordning herefter.

POST TIL SMÅØERNE

Regeringen arbejder videre med et udbud af post- og pakkeleveringen til småøerne. Vi har siden 2023 været i dialog med Transportministeriet og transportminister Thomas Danielsen (V) om den nye postlovs betydning for småøerne. Ø-sammenslutningen arbejder for, at der skal være hustandsomdeling af breve mindst 3 gange om ugen på alle 27 småøer og at pakker fra alle leverandører skal fragtes til øen. Som minimum til øens havn eller et pakkeudleveringssted på øen, men også med mulighed for tilvalg af husstandsomdeling som i resten af landet.

Hvis der skal opsættes anlæg til post på øens havn, skal disse bekostes og vedligeholdes af udbyderen. Desuden er det vigtigt, at befordringen af både breve og pakker sker på en forsvarlig måde, så brevhemmeligheden bevares og så posten ikke beskadiges af vind og vejr eller bortkommer. Vi arbejder videre i dialog med både ministeriet og de private udbydere.

PLANLOVEN SKAL REVIDERES IGEN

For Sammenslutningen af Danske Småøer er det en milepæl, at der nu er udsigt til, at nogle af de helt store ønsker, vi har til ændringer i planloven, ser ud til at blive til virkelighed. Der ligger et stort arbejde med høringssvar og breve til minister, udvalg m.fl., og mange møder og samtaler med udvalg og ministre igennem lang tid bag de ændringer, som politikerne nu har vist sig lydhøre overfor. Der åbnes bl.a. for muligheden for at ændre brugen af eksisterende bygninger både til boliger, erhverv og turisme. I kystnærhedszonen uden en ø-udviklingsplan og i strandbeskyttelseszonen med en ø-udviklingsplan. Der kommer en ny ansøgningsrunde for ophævelse af strandbeskyttelseslinjen for arealer mellem havn og by. Kravet om begrundelse for kystnær placering for anlæg ophæves på små og mellemstore øer i kystnærhedszonen – dog ikke for solcelleanlæg. Vi deltager desuden i en ministeriel arbejdsgruppe om boliger i det åbne land. Regeringen forventer at fremsætte lovforslag om aftalens elementer i folketingsåret 2025/2026. Dvs. at ændringerne tidligst implementeres i 2026.

HØRINGSSVAR OG BREVE

Vi har igennem hele året sendt en lang række høringsvar og breve afsted til ministerier og styrelser om bl.a. fødevarekontrol, affaldshåndtering, risikoområder ved oversvømmelse, postomdeling og ø-støtte til landmænd. Alle høringsvar og breve til ministre og udvalg kan ses på hjemmesiden www.danske-smaaoer.dk under punktet "Dokumentbank".

Ø-POLITIK

Vi har været til foretræde hos Folketingets Udvalg for Småøer, hvor vi fremlagde et ønske om at afholde en høring, der skal danne baggrund for en kommende national ø-politik. Bl.a. Finland, Irland og Skotland har allerede nationale ø-politikker. En national ø-politik skal sikre rammerne for både helårsliv og naturbeskyttelse på Danmarks øer med alt, hvad det indebærer. Udvalget syntes godt om forslaget, så i løbet af foråret 2025 vil der blive afholdt en høring om national ø-politik på Christiansborg.

HØJERE DRIFTSSTØTTE I 2025

Vi har i det forgangne år arbejdet for at bevare den midlertidige forhøjelse af driftsstøtten, som sekretariatet fik i 2024. Til vores store glæde har forligspartierne bag finansloven for 2025 tildelt os en forhøjelse af driftsstøtten på hele 1. mio. kr. Forhøjelsen gælder kun for 2025, men de ekstra midler gør os i stand til at bibeholde bemanningen på sekretariatet og til at videreføre og færdiggøre en lang række projekter omkring bl.a. bobarhed og turisme, som vil komme småøerne til gavn i de kommende år.

FØLG VORES ARBEJDE

Tilmeld dig vores nyhedsbrev på hjemmesiden www.danske-smaaoer.dk

Følg vores facebook-side Sammenslutningen af Danske Småøer

Følg vores Instagram konto Blivoebo.nu